

Αθήνα 2 Φεβρουαρίου 2012

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ασφαλή τα αγροτικά προϊόντα της Βοιωτίας – Απουσία εξασθενούς χρωμίου Αποτελέσματα Προγράμματος Επισήμου Ελέγχου Βαρέων Μετάλλων έτους 2011

Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Επισήμου Ελέγχου της Ασφάλειας και Ποιότητας των Τροφίμων, ο ΕΦΕΤ οργάνωσε το 2011 ένα εκτεταμένο πρόγραμμα ελέγχων των επιπέδων βαρέων μετάλλων σε τρόφιμα φυτικής παραγωγής (καρότα, πατάτες και κρεμμύδια). Στόχος του Προγράμματος ήταν η για πρώτη φορά συλλογή ικανοποιητικού αριθμού αξιόπιστων στοιχείων για τα επίπεδα των βαρέων μετάλλων (μόλυβδο, κάδμιο, νικέλιο και χρώμιο) σε αγροτικά προϊόντα της Βοιωτίας, όπου κατά καιρούς έχει τεθεί το θέμα για δήθεν επιβάρυνσής τους με βαρέα μέταλλα λόγω της βιομηχανικής ρύπανσης που έχει υποστεί διαχρονικά η περιοχή του Ασωπού ποταμού. Δειγματοληψία πραγματοποιήθηκε στις περιοχές Βοιωτίας και Εύβοιας από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και σε περιοχές των Περιφερειών Κρήτης, Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Θεσσαλίας και Ηπείρου.

Το πρόγραμμα συντονίστηκε από την Διεύθυνση Εργαστηριακών Ελέγχων του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και υλοποιήθηκε από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ανωτέρω Περιφερειών σε συνεργασία με τις εκεί Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ. Στην κατάρτιση και την επιστημονική υποστήριξη του Προγράμματος συμμετείχαν το Γενικό Χημείο του Κράτους, το Τμήμα Χημείας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας – Διατροφής του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου και το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών.

Ο συνολικός αριθμός των ελέγχων ανήλθε σε 320 και συγκεκριμένα έγινε δειγματοληψία και ανάλυση σε 85 δείγματα καρότου, 113 δείγματα πατάτας και 122 δείγματα κρεμμυδιών. Ιδιαίτερη συμμετοχή είχε η Περιφερειακή Ενότητα Βοιωτίας η οποία διενήργησε και το μεγαλύτερο αριθμό ελέγχων (190 δείγματα).

Οι εργαστηριακές δοκιμές πραγματοποιήθηκαν σε διαπιστευμένα για τις εν λόγω μεθόδους εργαστήρια του Γενικού Χημείου του Κράτους (Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Β' Χημική Υπηρεσία Θεσσαλονίκης και Χημική Υπηρεσία Ιωαννίνων).

Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 26 Ιανουαρίου 2012 των ανωτέρω φορέων, στα γραφεία της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΕΦΕΤ, και με τη συμμετοχή εκπροσώπων από το Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, την Περιφερειακή Ενότητα Βοιωτίας, το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, παρουσιάστηκαν από την Διεύθυνση Εργαστηριακών Ελέγχων του ΕΦΕΤ τα αποτελέσματα του Επίσημου Προγράμματος Ελέγχου Βαρέων Μετάλλων.

Από τα αποτελέσματα αυτά **προέκυψε ότι υπάρχει πλήρης συμμόρφωση με την κείμενη εθνική και κοινοτική νομοθεσία όσον αφορά τον μόλυβδο και το κάδμιο, για τα οποία υπάρχουν μέγιστα επιτρεπτά όρια.** Πιο συγκεκριμένα, τα επίπεδα του μολύβδου βρέθηκαν μικρότερα του ορίου ποσοτικού προσδιορισμού στο 70% του συνόλου των δειγμάτων, ενώ οι ενδιάμεσες τιμές των επιπέδων μολύβδου και καδμίου κυμάνθηκαν στο 1/5 του μέγιστου επιτρεπτού ορίου. Για το νικέλιο και το χρώμιο, για τα οποία δεν έχουν θεσπιστεί σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο μέγιστα επιτρεπτά όρια, παρατηρήθηκαν διακυμάνσεις των επιπέδων τους ανάμεσα στις περιοχές δειγματοληψίας, **χωρίς ωστόσο τα επίπεδα αυτά να συνιστούν παράγοντα κινδύνου για τη δημόσια υγεία.**

Στη σύσκεψη αυτή το Τμήμα Χημείας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **ανακοίνωσε την απουσία εξασθενούς χρωμίου από τρόφιμα φυτικής προέλευσης (καρότα, πατάτες και κρεμμύδια),** μετά την ανάπτυξη και επικύρωση μεθόδου προσδιορισμού των επιπέδων εξασθενούς χρωμίου σε αυτά. Η ανακοίνωση αυτή έρχεται σε συμφωνία και με αντίστοιχη μελέτη στην οποία είχε προβεί η Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Γενικού Χημείου του Κράτους.

Συνοπτικά, τα συμπεράσματα της σύσκεψης ήταν :

- **Τα προσδιοριζόμενα επίπεδα βαρέων μετάλλων στα τρόφιμα που εξετάστηκαν, ήτοι καρότα, πατάτες και κρεμμύδια, τόσο από την περιοχή της Βοιωτίας όσο και από τις άλλες περιοχές της χώρας όπου διενεργήθηκε έλεγχος, είναι ασφαλή για τους καταναλωτές.**
- **Απουσία εξασθενούς χρωμίου στα τρόφιμα που ελέχθησαν, ήτοι καρότο, πατάτα και κρεμμύδι.**

Στον παρακάτω Πίνακα 1 απεικονίζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα του Προγράμματος Επίσημου Ελέγχου Βαρέων Μετάλλων σε καρότα, πατάτες και κρεμμύδια. Αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με τα πρωτογενή στοιχεία ελέγχου, το πρακτικό της συνάντησης στις 26 Ιανουαρίου 2012 και της στατιστικής επεξεργασίας των αποτελεσμάτων μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα του ΕΦΕΤ (http://www.efet.gr/images/efet_res/docs/library/plans-expos/programma.pdf).

Πίνακας 1. Συνοπτικά αποτελέσματα Προγράμματος Επισήμου Ελέγχου Βαρέων Μετάλλων έτους 2011, σε καρότα, πατάτες και κρεμμύδια.

ΤΡΟΦΙΜΟ	ΒΑΡΕΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	Αριθμός Ελέγχων		Αποτελέσματα (mg/Kg)		
		Σύνολο	Συμμορφούμενα με την νομοθεσία	Εύρος τιμών	Διάμεση τιμή (Median)	Μέγιστα Επιτρεπτά Όρια
ΚΑΡΟΤΟ	ΜΟΛΥΒΔΟΣ (Pb)	85	85	<LOQ(0,016) -0,130	0,022	0,100
	ΚΑΔΜΙΟ (Cd)	85	85	<LOD(0,005) -0,150	0,010	0,100
	ΝΙΚΕΛΙΟ (Ni)	85	Δεν υφίστανται μέγιστα επιτρεπτά όρια	<LOD(0,015) -1,700	0,300	Δεν υφίστανται μέγιστα επιτρεπτά όρια
	ΧΡΩΜΙΟ (Cr)	85		<LOD(0,005) -0,240	0,051	
ΠΑΤΑΤΑ	ΜΟΛΥΒΔΟΣ (Pb)	113	113	<LOQ(0,016) -0,130	0,020	0,100
	ΚΑΔΜΙΟ (Cd)	113	113	<LOD(0,005) -0,110	0,020	0,100
	ΝΙΚΕΛΙΟ (Ni)	113	Δεν υφίστανται μέγιστα επιτρεπτά όρια	<LOD(0,015) -1,200	0,380	Δεν υφίστανται μέγιστα επιτρεπτά όρια
	ΧΡΩΜΙΟ (Cr)	113		<LOD(0,005) -1,100	0,029	
ΚΡΕΜΜΥΔΙ	ΜΟΛΥΒΔΟΣ (Pb)	122	122	<LOQ(0,016) -0,110	0,020	0,100
	ΚΑΔΜΙΟ (Cd)	122	122	<LOD(0,005) -0,100	0,010	0,100
	ΝΙΚΕΛΙΟ (Ni)	122	Δεν υφίστανται μέγιστα επιτρεπτά όρια	<LOD(0,015) -1,800	0,255	Δεν υφίστανται μέγιστα επιτρεπτά όρια
	ΧΡΩΜΙΟ (Cr)	122		<LOD(0,005) -1,200	0,03	

- LOD: Limit of Detection (Όριο Ανίχνευσης), LOQ: Limit of Quantification (Όριο Ποσοτικού Προσδιορισμού) της μεθόδου προσδιορισμού

Σε δηλώσεις του ο Πρόεδρος του ΕΦΕΤ Γιάννης Μίχας επεσήμανε ότι «Την χρονιά που μας πέρασε ο ΕΦΕΤ πραγματοποίησε συνολικά 24 Προγράμματα Ελέγχου για την Ασφάλεια & Ποιότητα των Τροφίμων, τα οποία αφορούν στους βασικότερους μικροβιολογικούς και χημικούς κινδύνους. Σε αυτά περιλαμβάνεται και το αντίστοιχο πρόγραμμα ανίχνευσης βαρέων μετάλλων σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης με έμφαση στην περιοχή της Βοιωτίας. Τα αποτελέσματα, όπως προέκυψε και μετά τη συνεργασία μας με τους πλέον έγκυρους και αξιόπιστους επιστημονικούς φορείς της χώρας, δείχνουν ότι δεν υπάρχει κανένα απολύτως πρόβλημα στα εξεταζόμενα προϊόντα. Σε κάθε περίπτωση οι έλεγχοί μας θα συνεχιστούν και φέτος με γνώμονα την προστασία των καταναλωτών και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας».